

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2017-654

6.11.2017

If Skadeforsikring NUF

Bilansvar

Gjenopptak– årsakssammenheng mellom skade og økt ervervsuførhet?– skl. § 3-8 – avtl. § 36.

Skadelidte var utsatt for en trafikkulykke i 2001. I 2009 ble det innhentet spesialisterklæringer, som ble lagt til grunn for avtale om erstatningsoppgjør. Etter oppgjøret økte skadelidtes uføregrad fra 50 % til 100 %, og hun krevde gjenopptak av oppgjørsavtalen. Sekretariatet avgjorde saken i medhold av delegert myndighet og la til grunn at skadelidte ikke hadde sannsynliggjort årsakssammenheng mellom ulykken og den økte ervervsuførheten. Nemnda var enig i sekretariatets vurdering og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Klager (f. 1958) var utsatt for en trafikkulykke 23.5.01. Nav innhentet en erklæring fra spesialist i fysisk medisin og rehabilitering dr. H. I erklæringen, avgitt 1.4.09, heter det:

Hun ble påkjørt bakfra i mai -01, angivelig kraftig kollisjon. Kan imidlertid ikke huske å ha hatt større plager i tiden som fulgte, men ble verre fra ca nyåret -02, med økende nakke- og skuldersmerter. Det oppgis at røntgenbilder og magnettomografi cervikalcolumna var påfallende, annet enn degenerative forandringer. Plagene i nakke og skuldre økte på i årene som fulgte, muligens med venstresidig overvekt.

...

Hun ble sykmeldt fra -04, og kom året etter i gang med rehabiliteringspenger og senere yrkesrettet attføring.

...

Bruker hadde arbeidstrening i bildelfirma i -06/07, med sekretær / sentralbord - oppgaver, relativt variert. Dette gikk relativt greit, men stillingen opphørte i forbindelse med firmainnskrenkninger. Senere kom hun i gang med omskolering til regnskap, der hun er i ferd med å avslutte i disse dager. ...

Under "vurdering" skriver H.:

Bruker oppgir vedvarende plager i form av nakke- skuldersmerter og hodepine, som hun dels føler har sammenheng med en tidligere nakkeskade (i -01), dels med belastninger i arbeidet. Med hensyn til nakkeskaden er det lite opplysninger i saken, men opplysninger om tiltakende plager over et halvt år etter skaden reiser jo tvil om årsakssammenheng. Mer trolig foreligger statisk og repetitivt arbeid som en forklarende faktor. Ved tidligere utredning skal det ikke ha blitt påvist sikker patologi cervikalt eller i skuldre, heller ikke røntgenologisk. ...

...

Med hensyn til arbeidsevne, så var det rent klinisk ikke funn i dag som synes å forklare uførheten. Hun angir imidlertid at arbeid utover 50%, selv i lette og varierte oppgaver, er uforenlig med plagene, idet hun antar at smerter osv vil bygge seg opp og medføre sykmelding på nytt. Dette er jo mulig, men lar seg vanskelig bedømme i en klinisk setting.

Det ble også innhentet en nevrologisk spesialisterklæring fra dr.med. L. I erklæringen, datert 22.10.09, heter det under overskriften "Vurdering av årsaksforhold/invaliditet":

Undertegnades beste vurdering er at skadelidte i trafikkulykken den 23.mai 2001 med årsaksmessig sannsynlighetsovervekt pådro seg en bløtvevsskade av nakken ("nakkeslengmekanisme") som har gitt henne vedvarende nakkeplager inklusive en viss stivhet i nakken av moderat uttalt grad. ...

Utover nakkeplagene har ... i dag dessuten symptomer som "nummenhet og dovning i fingrene" samt smerter i venstre hofteregion. Det var ingen nevrologiske utfall ved undersøkelsen i august 2009, og jeg kan ikke finne at disse symptomene med sannsynlighetsovervekt har noen direkte sammenheng med ulykken i 2001. ...

...

Hva angår muligheten for videre deltakelse i yrkeslivet så burde ... klart ha en viss restarbeidsevne. Søknaden til NAV i desember 2008 om 50 % tidsbegrenset uførestønad/uførepensjon synes rimelig. ...

... Medisinsk invaliditet, punkt 2.1.2.: 15 %.

Selskapet tilbød erstatning, og etter forhandlinger ble partene 6.10.10 enige om kr 1 600 000, hvorav kr 838 000 for fremtidig inntektstap, inkludert skatteulempe og pensjon, og kr 350 000 for fremtidige utgifter, inkludert skatteulempe.

Klager ble noen år etter erstatningsoppgjøret henvist av Nav til spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering, A., for vurdering av arbeidsførhet. I erklæringen av 4.2.14 skriver han under overskriften "Vurdering":

Pasienten har uten tvil ett betydelig nakke-skulder-smerteproblem, mulig utløst av de nevnte nakkeskader i 2001 og 2009. Etter hvert nok tilkommet et visst fibromyalgisk preg over hennes plager.

...

Etter mitt syn medisinske forhold til tilsier 100% varig arbeidsuførhet.

Klagers fastlege uttalte 22.3.17:

Jeg har vært ... sin fastlege siden 2009. I denne perioden har jeg sett henne jevnlig, og fokus har hovedsaklig vært på hennes diabetes. ...

I 2011 og 2012 hadde hun plager med frozen shoulder som gradvis roet seg etter behandling med kortisoninjeksjoner på U. I etterkant har ikke skulderplager vært noe fremtredende hos henne, men en mindre del av et bilde der nakkeplagene dominerer.

...

Hun har aldri hos meg tatt opp mer generaliserte smerter, men at nakkeplagene har hindret henne i normal livsutfoldelse.

Det er således min oppfatning at hennes uførhet nå skyldes de samme nakkeplager som forårsaket hennes 50 % uførhet.

Krav om gjenopptak ble avslått 30.9.15.

Klager har anført at uføregraden etter oppgjøret har økt fra 50 til 100 %, og at avtalen fremstår som urimelig og ubalansert, ettersom det økonomiske tapet er blitt betydelig større enn forutsatt. At det forelå en risiko for en slik økning på tidspunktet for erstatningsoppgjøret er ikke grunnlag for å nekte gjenopptak. Selskapet er avtalemessig bundet til å legge til grunn at ulykken i 2001 er årsak til de nakkeplager som førte til at klager ble innvilget 50 % uføretrygd i 2012, ettersom selskapet ikke har tatt noe forbehold om årsakssammenheng. Erklæringene til A. og N. viser at det ikke er noe annet enn de skaderelaterte plagene som kan være årsak til den økte uføregraden.

Selskapet har i det vesentlige anført at selskapet ikke har bundet seg til å akseptere årsakssammenheng mellom trafikkulykken og nakkeplagene. Oppgjørsavtalen var ikke urimelig ved avtaleinngåelsen, og den skadebetingede helsetilstanden har ikke endret seg deretter. At klager mottar full uførepensjon uten å ha forsøkt ordinært arbeid, er ikke en utvikling som gir grunnlag for gjenopptak etter skadeserstatningsloven § 3-8. Vilkårene for gjenopptak etter

avtaleloven § 36 er heller ikke oppfylt. Etter selskapets syn er det hverken faktisk eller rettslig årsakssammenheng mellom ulykken i 2001 og det forhold at hun i dag er 100 % uføretrygdet.

Sekretariatets avgjørelse:

Nemndas sekretariat avgjorde saken 11.9.17 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i saksbehandlingsreglene. Klager fikk ikke medhold i klagen.

Sekretariatet la til grunn at klager ikke hadde sannsynliggjort årsakssammenheng mellom trafikkulykken og en uførhet ut over 50 %, og at det derfor ikke var grunnlag for å vurdere gjenopptak etter skadeserstatningsloven § 3-8 eller avtaleloven § 36, jf. bl.a. avgjørelse 2014-434.

Klager klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. I brev til nemnda har klager fremhevet at selskapet ved oppgjøret i 2010 bandt seg til å akseptere at klagers nakkeplager på det tidspunktet var forårsaket av ulykken i 2001. Det er ikke holdepunkter for at økingen i uføregrad skyldes andre årsaker enn disse nakkeplagene. En økning fra 50 til 100 % uførhet på grunn av samme skade er åpenbart en vesentlig endring, jf. avtaleloven § 36. Selskapet har ikke bestridt at klager har fått en betydelig underkompensasjon.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Nemnda er enig med sekretariatet i at klager ikke har sannsynliggjort at det er årsakssammenheng mellom bilulykken i 2001 og økingen i hennes ervervsuførhet utover 50 %. Erklæringene til H. og L. gjelder begge årsakssammenheng mellom en ervervsuførhet på 50 % og ulykken i 2001. De sannsynliggjør således ikke årsakssammenheng mellom den økte ervervsuførheten fra 50 til 100 % og ulykken i 2001. De fremlagte uttalelsen fra A. og H. fyller etter nemndas syn ikke de kravene som må stilles til en vurdering av årsakssammenheng. Det er som kjent klager som har bevisbyrden for at det foreligger årsakssammenheng. Nemnda finner etter dette ikke grunn til å drøfte om det skulle foreligge grunnlag for gjenåpning etter skadeserstatningsloven § 3-8 eller avtaleloven § 36.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Ingrid Smedsrud (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).